

۲ فوتی ناشی از هاری در تهران

رئیس اداره کنترل و مقابله با بیماری‌های مشترک انسان و حیوان، وزارت بهداشت گفت: اکنون شهرداری‌ها با این معضل مواجه هستند که منابع کافی برای جمع‌آوری و نگهداری سگ‌ها ندارند و باید در این زمینه فکر شود.

به گزارش سایت خبری پرسون، دکتر بهزاد امیری با اشاره به اینکه هاری یک نوع بیماری ویروسی است که از طریق گزش حیوانات هار به انسان انتقال می‌یابد، گفت: این ویروس در بزاق حیوان ترشح می‌شود و زمانیکه حیوان هار انسان یا حیوان دیگری را گاز می‌گیرد به دنبال جراحت وارد شده بر سطح پوست، ویروس وارد بدن می‌شود و چون این ویروس عصب دوست است، به نخاع و در نهایت مغز می‌رسد و منجر به ایجاد التهابی در مغز به نام آنسفالیت می‌شود که اگر به این وضعیت برسیم، هاری در بدن مستقر شده و فرد به این بیماری مبتلا شده است. متأسفانه زمانی که بیماری هاری به این مرحله برسد، دیگر قابل درمان نخواهد بود و ۱۰۰ درصد منجر به مرگ انسان می‌شود.

وی افزود: انواع حیوانات گوشتخوار و سگ‌سانان می‌توانند هاری را انتقال دهند؛ پس به جز سگ‌ها؛ گرگ، روباه، شغال، کفتار، شیر، پلنگ و حتی انواع گربه‌سانان و حیوانات اهلی همچون بز، گوسفند، قاطر و... هم می‌توانند به هاری مبتلا شوند و اگر انسان را گاز بگیرند بیماری را به انسان منتقل می‌کنند. تاکنون انتقال انسان به انسان هاری گزارش نشده است و تنها مورد انسانی که انتقال آن در جهان ثابت شده است از یک مورد پیوند قریه چشم یک فرد فوت شده مبتلا به هاری به یک انسان سالم بوده است.

او با تأکید بر این که سهم بروز هاری از گزش سگ بیش از سایر حیوانات است، اظهار کرد: بیش از ۸۰ درصد موارد هاری در کشور ناشی از گزش سگ است. به همین دلیل سازمان بهداشت جهانی برای کشورهایی که بیماری هاری در آنها وجود دارد هدف‌گذاری کرده است که تا سال ۲۰۳۰ میلادی باید انتقال هاری به انسان از طریق گزش سگ به صفر برسد که این هدف در دستور کار ما هم قرار دارد.

رئیس اداره کنترل و مقابله با بیماری‌های مشترک انسان و حیوان وزارت بهداشت، درباره آمار سالانه ابتلا به هاری در کشور، تصریح کرد: هر ساله بیش از ۲۰۰ هزار مورد حیوان‌گزیدگی در کشور ثبت می‌شود که البته آمار بیش از این عدد است؛ اما کسانی که به مراکز ما مراجعه می‌کنند و در سیستم ثبت می‌شوند، همین تعداد است. غالب این تعداد گزش ناشی از سگ است. در سال ۱۳۹۹ تعداد ۲۱۳ هزار و ۵۰۰ مورد حیوان‌گزیدگی داشتیم و در سال ۱۳۹۸ نیز این آمار ۲۳۴ هزار و ۱۶۱ مورد بود. کاهش آمار از سال ۹۸ تا ۹۹ نیز به علت بروز اپیدمی کرونا بود که سبب شد مردم کمتر در مواجهه با حیوانات قرار گیرند.

وی افزود: البته چون در تمام کشور مراکز پیشگیری و درمان هاری فعال داریم و خدمات پیشگیری پس از گزش به همه ایرانیان و اتباع رایگان و شبانه‌روزی ارائه می‌شود خوشبختانه توانستیم بیماری هاری را تحت کنترل بیاوریم. البته از ابتدای امسال تا روز ۱۳ بهمن ماه تعداد موارد مبتلا به هاری و مرگ ناشی از هاری به عدد ۱۴ مورد رسیده است.

وی با اشاره به اینکه طی سنوات قبل همیشه آمار حیوان‌گزیدگی رو به افزایش بوده است، علت این امر را عدم اقدام مناسب برای کنترل جمعیت سگ‌های بدون صاحب دانست، بیان کرد: علت دیگری که می‌توان در این باره ذکر کرد تمایل به نگهداری از حیوانات خانگی است که آنها هم بخشی از آمار گزش را به خود اختصاص می‌دهند.

امیری درباره کنترل جمعیت سگ‌های بدون صاحب، بیان کرد: در این زمینه جلسات متعددی داشتیم و حتی با وزیر وقت کشور آقای رحمانی فضلی هم مکاتباتی داشتیم. متولی جمع‌آوری سگ‌های بدون صاحب سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هستند و در این رابطه دستورالعملی در این سازمان تدوین شده است که مراکز نگهداری سگ‌های بدون صاحب در خارج از شهر در نظر بگیرند و اگر بیمار بودند درمان کرده و اقدام به عقیم‌سازی آنها کنند و سپس دوباره این سگ‌ها را آزاد سازی کرده یا به کسانی که تمایل دارند اهدا کنند. این اقدامات در بسیاری از شهرها صورت گرفته است اما با توجه به اینکه حجم تعداد سگ‌های بدون صاحب زیاد است و ادامه این عملیات بدون داشتن منابع مالی کافی امکان استمرار یافتن نخواهد داشت، اکنون شهرداری‌ها با این معضل مواجه هستند که منابع کافی برای جمع‌آوری و نگهداری سگ‌ها ندارند و باید در این زمینه فکر شود. البته انجمن‌های حمایت از حیوانات هم می‌توانند پای کار بیایند و حمایت‌هایی انجام دهند.

وی در ادامه تأکید کرد: مردم باید بدانند که دادن غذا به سگ‌ها و گربه‌های بدون صاحب کاملاً اشتباه است؛ زیرا شرایطی ایجاد می‌کنند که جمعیت این حیوانات افزایش می‌یابد و انسان را در مقابل این جمعیت قرار می‌دهند؛ از این رو احتمال ریسک مخاطرات ناشی از گزش برای انسان افزایش می‌یابد. حدود ۲۰ سال قبل ستادی تحت عنوان ستاد ائتلاف سگ‌های ولگرد داشتیم که به دنبال مباحث حیوان‌دوستانه و زیست محیطی، این رویه تغییر پیدا کرد و کشتن سگ‌ها به کنترل جمعیت سگ‌های بدون صاحب تبدیل شد؛ ولی با توجه به نبود منابع کافی این کار ناقص انجام می‌شود و هدف کامل را محقق نکرده است.

او ادامه داد: به نظر می‌رسد مخزن ویروس هاری روباه‌ها باشند؛ زیرا برای مدت طولانی‌تری هار می‌شوند و می‌توانند باعث انتقال بیماری به سگ‌ها شوند و از آنجایی که ویروس هاری به عنوان ویروس بومی در کشور ما وجود دارد، باید اقدامات مداخله‌ای به موقع صورت گیرد. یک تهدید دیگر هاری

برای صنعت دامپروری است که هر دامی که به بیماری مبتلا شود باید معدوم شود که از این بعد هم خسارت‌هایی خواهد داشت. شهرداری‌ها باید با همکاری سازمان محیط زیست باید نسبت به واکسینه کردن سگ‌های بدون صاحب اقدام کنند؛ زیرا اگر این واکسیناسیون به مرز ۷۵ درصد برسد، می‌توان گفت تا حدود زیادی این اطمینان خاطر ایجاد شده است که امکان انتقال هاری از سگ به انسان به صفر می‌رسد. البته متأسفانه در حیات وحش برنامه‌ای برای واکسیناسیون وحوش نداریم؛ درحالی که در بسیاری از کشورهای پیشرفته از این طرق توانستند بیماری هاری را در کشور خود کنترل کنند.

وی درباره اقدامات مهمی که افراد باید بلافاصله پس از گزش توسط حیوانات بویژه سگ‌ها انجام دهند، اظهار کرد: از نزدیک شدن به سگ‌های ولگرد و بدون صاحب بپرهیزید، چرا که بیشترین موارد حیوان گزیدگی انسان‌ها توسط سگ‌ها روی می‌دهد. از آزار و اذیت و نزدیک شدن به حیوانات پرهیز کنید؛ چرا که سایر حیوانات اهلی و وحشی نیز می‌توانند آلوده به ویروس هاری باشند و در صورت گزش احتمال ابتلا به بیماری هاری وجود دارد. در صورت بروز گزش و یا تماس با حیوانات که منجر به مجروح شدن و یا خراش پوستی گردید، بلافاصله به نزدیک‌ترین مرکز بهداشتی درمانی مراجعه کنید تا زخم شست‌وشو داده شده و ضدعفونی شود. در مرحله بعد فرد باید در سه نوبت روز صفر، روز سوم و روز هفتم تحت واکسیناسیون قرار گیرد. اگر در روز نخست زخم فرد عمیق باشد علاوه بر واکسن، سرم ضد هاری هم در محل زخم تزریق می‌شود تا ویروس هاری را در همان محل بی‌اثر کند.

وی افزود: یکی از تاکیدات ما تکمیل دوره واکسیناسیون است زیرا عدم تکمیل دوره می‌تواند عاملی باشد که فرد به هاری مبتلا شود. از مردم می‌خواهیم در صورت حیوان گزیدگی حتماً به مراکز ما مراجعه کنند، متأسفانه دو مورد اخیر فوت ناشی از هاری در استان تهران به دلیل عدم مراجعه به مراکز درمانی و عدم درمان به موقع اتفاق افتاده است.

امیری تاکید کرد: دقت کنید که پنجه کشیدن گربه (به علت لیسیدن پنجه) همانند گاز گرفتگی محسوب می‌شود و نیازمند درمان پیشگیری هاری است. شست‌وشوی محل حیوان گزیدگی با آب و صابون اولین قدم جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری هاری است. پس اگر مسیر طولانی تا رسیدن به مراکز بهداشتی دارید در گام اول حتماً نسبت به شست‌وشوی محل زخم با آب فراوان و صابون اقدام کنید. در صورت نگهداری سگ و گربه، نسبت به واکسینه کردن سالانه آنها اقدام کنند و سطح آنتی‌بادی بدن آنها را بسنجید. برای افراد در معرض خطر مانند محیط بانان، شاغلین مراکز دامپزشکی و... واکسیناسیون پیش از مواجهه را در نظر گرفتیم تا قبل از مورد گزش قرار گرفتند واکسن دریافت کنند.

منبع: ایسنا